

עפ"ג 48912/08/19 - דוד אברהם דהן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

25 בנובמבר 2019

עפ"ג 48912-08-19 דהן נ' מדינת ישראל
בפני כבוד ס.הנשיאה, השופט אליהו ביתן - אב"ד
כבוד השופטת יעל רז-לוי
כבוד השופטת גילת שלו

דוד אברהם דהן

המערער:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

פסק דין

המערער הודה, במסגרת הסדר דיוני, בעובדות כתב אישום מתוקן שהוגש נגדו, שאלה הן עיקריהן -

המערער היה בן זוג של נערה קטינה. בהזדמנות מסוימת בחודש ינואר 2019, הוא ראה מסרונים ישנים בטלפון שלה, שבהם התכתבה, שנה קודם לכן, עם קטין אחר. הדבר הכעיס את המערער והוא יצר קשר עם הקטין וקבע להיפגש אתו במקום מסוים באילת. לאחר מכן המערער חבר לשלושה חבריו והם נסעו יחד למקום המפגש. במקום המפגש המתין להם הקטין עם שניים מחבריו, על מנת ללבן את העניין עם המערער ולהסביר לו שהמדובר במסרונים ישנים. בהגיע המערער וחבריו למקום, המערער יצא מהרכב כשבידו מכשיר חד שמסוגל לדקור ולחתוך, ניגש אל הקטין ודרש לשוחח אתו לבד בסמטה סמוכה. חבריו של הקטין עמדו על כך שהשיחה תתקיים לידם ואז המערער ניגש לאחד מחבריו של הקטין (להלן: "המתלונן"), נגח בו וחתך אותו מספר פעמים בחזה, בבית השחי ובגב, תוך כדי שחבריו של המערער מנסים להרחיק את המערער מהמתלונן. מיד אחר כך, המערער וחבריו נכנסו לרכבם. זמן קצר לאחר מכן, המערער יצא מהרכב, הרים לבנה, רץ לעבר המתלונן והטיח את הלבנה בראשו. המתלונן נפל ארצה והמערער וחבריו עזבו את המקום והותירו את המתלונן פצוע, חבול ומדמם.

כתוצאה ממעשי המערער נגרמו למתלונן, פצע חתך באורך כ-2 ס"מ מאחורי אוזן שמאל; פצע חתך אלכסוני באורך כ-5 ס"מ באזור הלסת; פצע בבית החזה השמאלי, המערב שרירים; פצע דקירה בבית השחי משמאל, המערב שרירים; פצע דקירה באזור הגב התחתון; חבלה של ממש המתבטאת בנפיחות ודימום בקצה העליון של האוזן. המתלונן פונה לבית החולים שם טופל במורפיום לשיכוך כאבים, אנטיביוטיקה, ותפרים מרובים לחתכים שנגרמו לו. בימים שלאחר מכן המתלונן נזקק לטיפול רפואי עקב קשיי נשימה.

על יסוד הודאת המערער בעובדות, כמתואר, הוא הורשע בעבירה של פגיעה כשהעברין מזוין, לפי סעיף 335(א)(1) בחוק העונשין שתל"ז-1977, ובעבירה של איומים, לפי סעיף 192 בחוק העונשין תשל"ז-1977.

בעת ביצוע העבירות היה המערער צעיר מגיל 21 ובית המשפט הורה לשירות המבחן להגיש עליו תסקיר.

שירות המבחן הגיש לבית המשפט תסקיר על המערער בו התייחס לרקעו האישי והמשפחתי של המערער, ליחסו של המערער לעבירות שביצע, לסיכון לעבריינות ולסיכויי השיקום. שירות המבחן דיווח לבית המשפט על שילוב המערער בקבוצה טיפולית לעצורי בית, וביקש לדחות את הדיון בשלושה חודשים כדי לראות כיצד המערער מתקדם בטיפול.

בית המשפט לא קיבל את המלצת שירות המבחן והורה לו להכין תסקיר לעונש. בתסקיר לעונש צויין בין היתר שהמערער מתמיד בהשתתפותו בקבוצה הטיפולית, ושהמערער זקוק לתהליך טיפולי ארוך טווח לשיקום דפוסי התנהלותו ולרכישת כלים להתמודדות במצבי דחק, והומלץ להטיל עליו מאסר בעבודות שירות ולהעמידו במבחן למשך שנה.

התביעה טענה לחומרת מעשי המערער ועתרה לקבוע מתחם עונש הולם של 12 עד 48 חודשי מאסר ולהטיל על המערער 28 חודשי מאסר בפועל.

ההגנה הדגישה את הודאת המערער, לקיחת האחריות על מעשיו ושילובו בהליך טיפולי, וביקשה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין מאסר בעבודות שירות עד למספר חודשי מאסר בפועל. וביקשה לאמץ את המלצת שירות המבחן.

בית המשפט בחן את מעשי המערער, את הערכים החברתיים שנפגעו מהם ואת מידת הפגיעה בערכים החברתיים, התייחס למדיניות הענישה הנוהגת ולעונשים המוטלים על עבירות האלימות החמורות, התייחס לתסקיר נפגע העבירה שהוגש בעניינו של המתלונן, וקבע שמתחם העונש ההולם כאן נע בין 10 ל-36 חודשי מאסר בפועל. באשר לעונש ההולם, בית המשפט ציין את גילו הצעיר של המערער, את עברו הנקי ואת הודאתו, ומנגד את חומרת מעשהו ואת הצורך להילחם בתופעת האלימות ולהרתיע מפני ביצוע עבירות דומות, וגזר על המערער 27 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו, מאסרים על תנאי, חתימה על התחייבות להימנע מעבירה, ותשלום פיצוי למתלונן בסך 30,000 ₪.

מכאן הערער.

ב"כ המערער טוען כי העונש שהוטל על המערער חמור וכי היה על בית המשפט להעדיף את שיקולי שיקומו של המערער ולקבוע את עונשו תוך חריגה ממתחם העונש שקבע. הוא ציין את גילו הצעיר של המערער, נסיבות חייו, שירותו הצבאי, והערכת שירות המבחן לגביו, וטען כי הבחירה בהליך של שיקום למערער "מתחייבת מהצלחותיו מעוררות ההשתאות במאמציו לתפקד באורח נורמטיבי ולתרום לחברה." וכן מהמאמצים שכבר הושקעו בשיקום המערער. עוד טען, כי במקרה זה לא נגרם נזק פיזי כלשהו ועל כן מוצדק ביתר שאת להעדיף את המסלול השיקומי.

ב"כ התביעה סומך את ידיו על גזר דינו של בית המשפט קמא, מדגיש את חומרת הנסיבות, ומבקש שלא להתערב בגזר הדין.

עיינו בכל החומרים שהונחו בפנינו והקשבנו לטענות הצדדים ובאנו למסקנה שדין הערער להידחות.

העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש. כאן, מעשה המערער בנסיבותיו חמור מאוד. המערער הגיע לזירת ההתרחשות כשהוא מזוין בחפץ חד. הוא תקף את המתלונן ללא כל סיבה מוצדקת, ופגע בו פעם אחר פעם בחפץ החד שהביא, באזורי גופו השונים, כולל בפנים, בחזה השמאלי ובבית השחי השמאלי - פגיעות שערבו גם שרירים. הסכנה של פגיעת חפץ חד בחזה השמאלי ברורה מאליה, ובנסיבות הענין ניתן היה להביא את המערער לדין על עבירות חמורות הרבה יותר. דעתו של המערער לא התקררה גם לאחר שהוא דקר וחתך את המתלונן ולאחר שכבר ניתק מגע ממנו, הוא חזר והטיח בראשו לבנה, דבר שהביא לנפילת המתלונן ארצה, והוא וחבריו עזבו את המקום כשהמתלונן נותר מתבוסס בדמו.

הפגיעה הכוללת שנגרמה למתלונן, כמתואר בתסקיר נפגע עבירה, משמעותית מאוד, ויש לה השלכות של ממש על איכות חייו.

הרקע למעשי המערער מקומם בפני עצמו ומלמד על תפיסותיו המעוותות של המערער באשר ליחסים בין המינים.

מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות האלימות החמורות הינה מימים ימימה של החמרה, במיוחד כשמעשה האלימות לווה בשימוש בכלי תקיפה. המלחמה באלימות הינה כורח מחויב המציאות ועל הערכאות הדיניות לתרום את תרומתם ולממש את מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות אלה, תוך הטלת עונשי מאסר מתאימים שיהיה בהם כדי להלום את חומרת המעשים ולהרתיע מפני נקיטה באלימות.

למרבה הצער, חלק לא קטן מהנאשמים בעבירות האלימות הינם אנשים צעירים. על כן, בתי המשפט נדרשים במסגרת מאמצי החברה להפחתת האלימות, להטיל ענישה ממשית גם על צעירים. שאם לא כן, מטרות הגמול וההרתעה ביחס לחלק חשוב מהאוכלוסיה הרלוונטית בעבירות אלה, לא יוכלו להתממש והמציאות הקשה תתמיד ואף תחמיר.

התהליך הטיפולי בו השתתף המערער רחוק מלהרשים. לא היה בו כדי להצדיק דחיה ארוכה נוספת של המשפט ואין בו כדי להצדיק הימנעות מעונש מאסר.

אמנם מתחם העונש ההולם שנקבע בבית המשפט קמא, איננו מתאים לחומרת מעשי המערער והיה מקום לקבוע רף תחתון גבוה יותר למתחם; ונתוני המערער, הודאתו והליך הטיפול בו החל, אינם עולים בקנה אחד עם מיקום עונשו של המערער בתוך מתחם העונש שנקבע; אולם, בסופו של דבר על ערכאת הערעור לבחון בעיקר את התוצאה העונשית ואת התאמתה למכלול הנתונים והנסיבות המשפיעים על קביעת העונש, גם אם מתחם העונש ההולם שנקבע איננו נכון. באספקלריה זו, העונש שהוטל על המערער ראוי ואיננו סבורים שיש הצדקה להתערב בו.

הערעור נדחה.

על המערער להתייצב לנשיאת מאסרו ביום 30/12/19 בשעה 10:00 בכלא "אשל" שבמתחם בתי הכלא בבאר-שבע או בכלא אחר, לפי הוראת שב"ס.

כל תנאי השחרור הקבועים למערער, כולל עיכוב יציאה מן הארץ וההפקדה הכספית, יעמדו בעינם עד להתייבבות המערער לנשיאת מאסרו.

ניתן והודע היום כ"ז חשוון תש"פ, 25/11/2019 במעמד הנוכחים.